

K I N A B L A D E T

NUMMER 81 · 2019

丹中杂志

KINABLADET

Kinabladet udgives af
Dansk-Kinesisk Forening.

Medlemmer får tilsendt gratis

REDAKTION

Charlotte Kehlet
charkehl@gmail.com

Redaktionsgruppe
Silke Hult Lykkedatter
Jannie Ørsted Nielsen

DANSK-KINESISK FORENING

blev stiftet 25. januar 1999.
Dens formål er at være samlingssted
for alle med interesse for Kina samt at
formidle oplysning om Kina.
Vedtægter, indmeldelse og abon-
nementstegning ved henvendelse til
sekretæren.

FORMAND

Kjeld Allan Larsen
kjeld.allan.larsen@gmail.com

SEKRETARIAT

Dansk-Kinesisk Forening
Jannie Ørsted Nielsen
E-mail: sekretariatet@dansk-kinesisk.dk

Merkur Bank 8401 1278623

MEDLEMSKONTINGENT

Enkeltmedlemmer 250 kr.
Parmedlemmer 310 kr.
Pensionister og studerende 150 kr.
Pensionistpar 210 kr.
Kollektivt medlemskab 380 kr.

ISSN 1600-1273
CVR nr 26148391

Hjemmeside: www.dansk-kinesisk.dk

Kinabladets egen hjemmeside:
www.kinabladet.dk

Layout: DGGD
Forsidefoto (Xijiang): Tine Dahl Grue
Tryk: Jørn Thomsen Elbo A/S

S.C. VAN FONDEN

INDHOLD

ERINDRING, REPORTAGE OG SKARPE KOMMENTARER Anmeldelse af Yu Huas "Kina i ti ord" - Pia Sindbjerg	3
SUDOKU Find tallet	4
EN DRØMMEHJEMKOMST Digt - Af Peng Tao	5
NI BEIJING PERLER Tips til dit næste Beijing besøg	6
KULTURCENTRE I KINA Hvordan etablerer man et kulturcenter?	10
THE WASTE TIDE Anmeldelse af Chen Qiufans øko-science-fiction-thriller	12
XINJIANG Et illegitimt projekt i tvungen assimilation	14
KINESISK ÆLDREPLEJE Med dansk samarbejde	18
NIXON IN CHINA En anmeldelse. Af Alette Scavenius	23
GENERALFORSAMLING Indkaldelse	24

ERINDRING, REPORTAGE OG SKARPE KOMMENTARER

SÅ KOM DER ENDNU EN PERLE AF ET KINESISK VÆRK I OVERSÆTTELSE FRA KINESISK TIL DANSK, NEMLIG *KINA I TI ORDA* FRA YU HUA.

AF PIA SINDBJERG, CAND.PHIL. I KINESISK

Yu Hua er den mest læste forfatter i *Kina*, således er hans værker obligatorisk læsning i gymnasiet.

Med denne oversættelse er der siden 2015 udkommet i alt seks værker af Yu Hua oversat dels af Anne Wedell-Wedellsborg, dels Signe Laugesen. Og mange tak til de to flittige og dygtige oversættere for at give et bredt publikum i Danmark chancen for at læse disse spændende og omfangsrige værker i direkte oversættelse fra kinesisk til dansk. Også en tak til forlaget, som har haft mod til at begive sig ind på dette lidt ukendte litterære marked med udgivelse af de fem af værkerne.

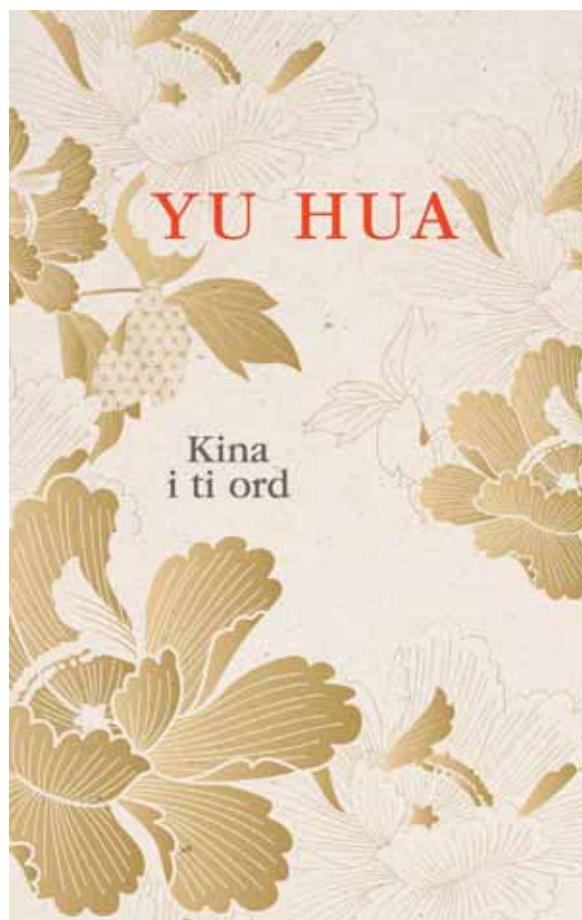
Kina i Ti Ord er en nøgle til forståelse af Yu Huas forfatterskab, ikke mindst *Brødre*, som jeg anmeldte i forrige nummer af *Kinabladet*. Bogen udkom på Taiwan i 2011 og ikke som Yu Huas øvrige store forfatterskab i *Kina*, hvor han selv bor. Når bogen ikke udkom i *Kina*, kan det dels skyldes, at værket ikke er en roman, men et polemisk indlæg om den aktuelle politiske situation i *Kina* på den tid, dels den direkte kritik af regimet, som ikke findes så direkte i hans øvrige værker, hvor alt er langt mere subtilt, men også overdrevent helt ud i det groteske.

I Forfatternes forord beretter Yu Hua, hvorledes han i 1978 tog sig af gratis vaccination af borgerne. Dengang var der ikke råd til engangssprøjter,

så nålene blev genanvendt så mange gange, at de alle sammen var krogede i spidsen med det resultat, at hver gang nålen blev trukket ud, hang der et lille stykke kød ved. De voksne udholdt smerten, hvorimod børnene skreg af smerte. Senere skammede han sig over ikke at have stukket sig selv

skrive.... så når jeg i denne bog skildrer Kinas smerte, skildrer jeg også min egen. For Kinas smerte er min."

Det er denne smerte, som driver Yu Hua til at skildre Kinas mange problemer, altid set fra de svages side med skytset rettet mod magthaverne.

i armen for at føle smerten. Det var først ved børnenes gråd, at han forstod andres smerte: "Det er, når andres smerte bliver min egen, at jeg virkelig fornemmer, hvad det er at leve og at

At kunne skildre *Kina i Ti Ord* synes en uoverkommelig bedrift, men det lykkes over al forventning af forfatteren. Hvert essay er krydret af personlig erindring, samtidig reportage og skarpe politiske kommentarer. Alle forfattere elsker ord, men få har nok som Yu Hua oplevet en opvækst så fattig på litteratur, at kun Maos Lille Røde og Samlede Værker var tilgængelige for befolkningen.

I afsnittet *Læse* fortæller han, hvordan han sammen med en kammerat får fingre i en komplet kopi af *Kameliadamen*, som de tilbringer hele natten med at kopiere. I kontrast til tiden efter Kulturrevolutionen, hvor litteraturen vendte tilbage, og det bugnede med bøger, også de forbudte som *Kameliadamen*.

I *Leder* hører vi om en af hans egne oplevelser og andres fortælling. Som barn dyrkede han som alle andre Mao som en gud og ærgrede sig over ikke selv at hedde Mao til efternavn. Senere forstod han, at det kunne være farligt, da hans hustru fortalte om, hvordan de i hendes landsby havde en fagforeningsformand, der hed Mao.

Helt naturligt blev han derfor tiltalt formand Mao. Det gik ham imidlertid ilde under Kulturrevolutionen, hvor han blev anklaget for at udråbe sig selv til en anden Formand Mao. Han forsvarede sig forgæves med, at det ikke var noget han kaldte sig selv, men noget andre kaldte ham. Masserne lod sig ikke besnakke, men erklærede, at han ved at reagere på tiltalen blev kontrarevolutionær.

I essyet Revolution sammenligner han Kinas økonomiske mirakel med Det Store Spring Fremad fra 1959-1961. Springet efter 1976 fra en fattig nation til verdens næststørste økonomi er sket med en revolutionær styrke, som er uset i verden. Under Det Store Spring var folks entusiasme så overvældende, at potter og pander blev smeltet om i hjemmelavede 'højovne', indtil hele systemet kollapsede med hungersnød og død til følge for millioner af kinesere. Således lades intet heller tilbage i den revolutionære ånd, hvormed myndigheder og partimedlemmer i dag hensynsløst sanktionerer private entreprenørers nedrivning og omdannelse af store by- og landområder til rigmandsghettoer, altsammen i udviklingens navn. Den store ihærdighed og begærlighed for at tjene penge uden hensyn til almenvellet ligner den revolutionære ånd under Det Store Spring, hvor alle gik amok i håbet om at vinde partiets gunst og æren som topscorer i kampen om at blive en økonomisk og militær stormagt.

De ti ord/essays har givet mig en god forståelse for Kinas nyere udvikling, mens jeg samtidig har nydt Yu Huas flotte sprog, hans overvejelser og satire. Og ikke mindst oversætterens mundrette og let flydende oversættelse. Så køb bogen, læs den og bliv på ganske kort tid klogere på det Kina, som er så svært at begribe i al sin vælde.

Yu Hua
Kina i Ti Ord

Udgivet på forlaget Klim 2019
250 kr.
Oprindeligt udkommet på Taiwan 2011

Oversat fra kinesisk og med forord af
Anne Wedel-Wedelsborg

SUDOKU

数独

(UDTALES "SHÙDÚ" PÅ KINESISK)

KAN DU LØSE OPGAVEN?

BRUG DE KINESISKE TAL FRA 1 TIL 9.

一 二 三 四 五 六 七 八 九

四			六		五			二
二	五	一	七	九		六	三	
	六	七				一	五	四
七	八		三		一		九	六
五	四	九	二	六	七			
	一	六	九	五	八	四	二	七
六	七		一					
八			四	七			六	
一	二	三			六	七	四	

		三	一	八	九	四		
	四	七	五					一
	一	六	四					三
	三				二	七		
七	六	五	八	一		九	三	二
				七	五		四	八
五	二	四				一	六	九
	七			五	六	二		
六		九		四			五	

EN DRØMMEHJEMKOMST

AF PENG TAO

夢歸故里

村口還是那顆大榆樹？
溪邊還是那群戲水的孩童？
門前還是那塊打谷場？
母親還用那根竹竿晾衣裳？

我不敢輕易拉開
那扇思鄉的夢門
怕，那長年伴隨的相思
瞬間化為
一場破碎的夢

En Drømmehjemkomst

Står elmen stadig ved indgangen til landsbyen?
Leger børnene stadig ved bækken?
Ligger tærskelpladsen stadig uden for døren?
Tørrer mor stadig tøjet på bambuskæppen?

Jeg vover ej at linde på
drømmens dør skabt af savnet,
af frygt, at længslen, der længe har ledsaget mig,
i øjeblikket forvandles til
en knust drøm

Oversættelse: Charlotte Kehlet

Peng Tao er født og opvokset i Chongqing, Kina. Han var beskæftiget i nyhedsbranchen, men flygtede til Tyskland efter at have deltaget i studenterbevægelsen i 1989.

Han har en ph.d. grad i politologi fra Westfälische Wilhelms-Universität i Münster, har undervist ved Fachhochschule für öffentliche Verwaltung i Nordrhein-Westfalen og været gæsteforsker ved National Chengchi University, Taiwan.

Er nu skribent ved det kinesisksprogede USA-baserede tidsskrift World Journal.

NI LIDET BESUNGN BEIJING PERLER TIL DIT NÆSTE OPHOLD I DEN NORDLIGE HOVEDSTAD

MADS VESTERAGER NIELSEN, BEIJING 2019

HAR DU ALLEREDE SET DEN
FORBUDTE BY, SOMMER
PALADSET OG FEM-SEKS
FORSKELLIGE DELE AF DEN
KINESISKE MUR? SÅ DROP
DEN SLAGNE TURISTVEJ
NÆSTE GANG DU ER I
BEIJING OG FORSØG DIG
MED DISSE NI ALTERNATIVE
BEIJING-JUVELER I DEN
KINESISKE HOVEDSTAD.

Er du klar på at tage på eventyr i Beijing? Denne artikel er skrevet om location på ni anbefalelsesværdige Beijing lokationer, der kræver opdagelseslyst og snilde for at kunne iagttages, men vil belønne dig tifold!

Qinghuayuan togstationen

华清嘉园 · 中关村东路22号

Det første tog med embedsmænd fra Qing Dynastiet, bærende fjerpåsatte røde mandarinhatte, tøffede ind på Kinas første togstation, Qinghuayuan i 1910, blot to år før Xuanton g kejseren, bedre kendt som barnekejseren Aisin Puyi, abdicerede i 1912. Stationsbygningen var første station på en 200 km strækning mod nord, udført af den kinesiske jernbanepioner Zhang Tianyou, der var et tykt symbol på den reformstræben som kejser Xianfeng og ledende embedsmænd i Qing aristokratiet udførte i det sene Qing dynasti, bl.a. med den fejlslagne moderniseringskampagne De 100 Dages Reformer. Bygningen er en beskeden grå murstensbygning, der efter nordbygningen blev sprængt væk under 2. verdenskrig og mange års manglende

vedligeholdelse, næsten går i et med omgivelserne. Men tag ikke fejl - dette er en del af en af Kinas første ingeniørbedrifter, der lagde kimen til videre industrialisering og teknologiske tigerspring op gennem 1900-tallet. På gavlen kan skriften stadig skimtes på elegant klassisk kinesisk "Bygget i det andet år af Xuanton kejserens regeringsperiode" og således fremstod stationen, indtil det sidste tog kørte fra perronen i 1952, og stationen blev flyttet til den østlige del af Qinghua universitetet.

Popmusik fra en skramlet USB højttaler skratter, da en metaldør bliver smækket i og en hæs Henan-dialekt høres på den anden side af murstensvæggene. Bygningen er medtaget af sporadiske ombygninger som lokale residerende har foretaget over de sidste nogen-og-tres år. I 2018 blev bygningen vurderet bevaringsværdig af de lokale myndigheder i Haidian distriktet, og en skinnende sølvplakette bedyrer nu, at denne bygning er en del af Kinas historie. Lokalregeringen har bebudet, at det inden for en årrække vil blive omdannet til et lokalmuseum og kommunecentrum.

Duan Qiruis forhenværende regeringsbygninger

All Sages Bookstore

No.59-1 Chengfu Rd., Haidian Dist, Beijing, China 100084

Lad dig ikke snyde af den intetsigende facade, hvis naboer mestendels er bestående af isenkræmmere, frisører og ejendomsmæglere. Du er ankommet det rette sted. Gå ind ad døren og følg trappen op til højre og snart vil et perfekt fordybelsesmiljø åbenbare sig for dine øjne. All Sages Bookstore er hjemsted for en kreds af intellektuelle fra de omkringliggende videnskabskoler, Qinghua, Peking Universitetet og Beijings innovationscentrum Zhongguancun, der stimler sammen her for at få ro til at studere alle verdens tænkere. Chris Buckley der er korrespondent for New York Times i Beijing, kommer her ofte, og det siges at Aleksandr Dugin, der er Putins politiske chefideolog, frekventerede boghandelen under sit ophold i Beijing i 1990'erne. Traktér dig selv med en Thinkers Coffee eller en All Sages Coffee – begge indeholdende nok rom og citron til at få den slappeste filosof til at spinde grandiose tanker. Udforsk biblioteket, skønt det meste er på kinesisk, findes alt fra

Atlas Shrugged, af det amerikanske ærkekonservative koryfæ Ayn Rand, dagbøger fra ungenkommunister, der blev sendt til de kinesiske landdistrikter for at køle af under kulturrevolutionen i sen '60erne, Bob Dylan-biografier og Xi Jinpings politiske kompas - The Governance of China. I et hjørne står memorabilia, billeder, en model af en angrebsubåd og stærk alkohol, der er doneret af hengivne disciple. Fald i snak med en ung aspirerende intellektuel, og lov at besøge hans eller hendes hjemstavn – det kan være den næste tankeoverstyrter.

Fox Tower og den gamle del af Ming-dynasti bymuren

东花市东街与建国门南大街交叉

Hvis du ikke har tal på, hvor mange gange du har været på Den Store Mur, så hop på metroen og drag i stedet til den sidste intakte del af Beijings bymur, der blev bygget i 1416 under Ming kejseren Yongle. Fra øst tårner det mastodontiske Fox Tower vagttårn over det omkringliggende landskab, mens grønne togvogne skramler forbi med lav fart på vej til og fra Beijing

Hovedbanegård. En af udløberne fra Den Store Kanal løber forbi tårnet, der var et af de mange forsvarsstridspunkter i dette massive citadel. Tårnet spiller også en helt speciel rolle i Paul French' berømmede Beijing krimi Midnight in Peking, hvor den britiske overklassedatter Pamela Werner bliver efterladt myrdet og maltrakteret ved dets knejsende fod. French mener selv, at han har løst gåden om det famøse mord, der trak forsider verden over i 1937, men aldrig blev opklaret. Mens du spekulerer over en japansk eller britisk konspiration dækkende morderens sande identitet, så følg muren vestpå ad parken og betragt det majestætiske syn, der var det første, der mødte rejsende til byen ankommende med tog ad Beijing – Hengtian jernbanen, der løb helt til Liaoning i Nordøstkina. I dag kan dele af stationen og sporlegemer stadig ses i parken. Beijings bymur blev delvist revet ned i 1950'erne og 1960'erne for at gøre plads til Metro linjerne et og to, og mange sten blev stjålet af dristige beijingere til at opføre tilbygninger på deres hutonghuse af ægte Ming kvalitet! Chongwen porten er blevet sprængt væk for bestandigt og i stedet står nu stenstøtter, der bærer navnene på alle

Beijings modelarbejdere fra 1950-2015 tildelt titlen hele nationens modelarbejder 全国劳模 ved den vestlige ende af mursektionen.

Duan Qiruis forhenværende regeringsbygninger (Yuan Shikais gamle regeringsbygninger)

张自忠路3号

Gå med en stift antrådt mine direkte igennem den imponante port, der bogstaveligt talt har været en prins værdig. Dette gråstensornamenterede palads husede forskellige Qing-prinser indtil 1912, hvor republikken overtog bygningerne. Stedet husede Beiyang hæren, som Yuan Shikai ledede i den sene del af Qing dynastiet og var hovedsæde for Duanqiruis krigsherreregning i 1920'erne. Bag prinsepaladset findes de gamle soldater barakker, hvor kinesiske familier nu bor – angiveligt forældre til mange ledende kinesiske partikadrer. Mosbegroede slogans fra kulturrevolutionen kan stadig skimtes på de grå mursten, "tilintetgør den sorte klasse" og helt bagest i komplekset har Folkets Universitet (人民大学) et forskningsinstitut med æresboliger og vagter, der pænt beder dig forlade præmisserne, hvis du forsøger at gå på opdagelse. Bagest findes også magasinet, hvor krigsmateriale og rifler opbevares i krigsherretiden. Det er en vandring rundt i et fordumstids magtcenter, der i dag beboes af pensionister, vildkatte og vildtvoksende blomsterkrat.

东岳庙

Temple of Daoist Hells

朝阳门外大街141号

Midt i Chaoyang distriktets pulserende kapitalistiske centrum står to mørkegrønne tårne, der stadig overvåger

den travle trafik øst for Chaoyangmen og gør dig opmærksom på, at du er ankommet til et helligt sted. Når du har købt billetten til Dongyuemiao 东岳庙 for 10 rmb og vandrer ind gennem porten, ser dette ud til at være arketypen på et kinesisk lunkent standardtempel, men når du entrerer templets hovedgård vil de 76 ministerie i de daoistiske helveder åbenbare sig for dine øjne. Templet er en stærk visuel repræsentation af de daoistiske helveder og har været en frygtindgydende manifestation af den spirituelle magt i daoismen for beijingere og landsbyboere, der har lagt vejen forbi. En blodrød vildsvinedæmon med en lang kniv i hånden hiver tungen ud på en mand, der opgivende ser mod himlen og accepterer sin straf i Ministeriet for straf. En embedsmand fra helvedet overvårer strafudmålingerne og sikrer, at alt gøres i overensstemmelse med himlens guddommelige principper. Til højre står en lille tavle, der forklarer ministeriets funktion:

"Straf" foreskriver at ondt gengældes med ondt. Dette ministerium er myndighed for kontrol af straf. Det overvåger måderne på hvilke straf eksekveres,

Temple of Daoist Hells

fx at afkorte liv, konfiskere ejendom eller ubønhørligt straffe den levende. Ministeriet sikrer, at forvaltningen sker upartisk, retfærdigt og præcist. Beijingere hænger røde lykkeamuletter (nogle bærende deres ønsker for fremtiden) på stakitterne, der leder

mod templets helligste hal, hvor guden for Taishan-bjergets alter står. Han er den guddommelige hersker af Kina og ansvarlig for de 76 departementer og 18 lag af helvede, så tag dig i agt i hans nærvær! Under kulturrevolutionen blev alt interiør revet ud og brændt i gården og templet fungerede som arbejdersovesal. Du kan stadig finde beijingere, der kan fortælle dig, hvilket departement i helvede de boede i dengang.

广化寺 – Guanghua templet

鸦儿胡同31号

Når du har fundet den rigtige smøge bag Houhai 后海 søen, vil der ikke gå særligt lang tid, før du når Guanghua templet 广化寺. Den bedste tid at komme til templet er bogstaveligt talt, når sol og måne står rigtigt på himlen, nemlig under chuyi 初一 og shiwu 十五, der markerer henholdsvis den første og den midterste dag på måneden ifølge den kinesiske månekalender. Kæmp dig vej gennem horderne af hengivende buddhister og weekendreligiøse på vej ned ad yaer hutong 雅儿胡同-smøgen, der er strøet med tiggere,

spåmænd og sjælefrelsende fiskesælgere, der alle er ude efter din og de bedende buddhisters barmhjertighed. Køb røgelse og bed for dine bedsteforældre, forældre og din generation og sæt dine knæ på bedepuderne foran Guanghua templets tre ministerier for helbred, velstand og langt liv. Så er du helgarderet. Gå forbi himlens fire guddommelige vogtere

af Himlen, hver repræsenterende sider af menneskets lidenskab og værdighed; Dhrtarāṣṭra 持国天王 spiller på det kinesiske instrument Pipa 琵琶, der minder buddhisten om, at hans adfærd bør være som pipaens strenge, ikke for stramt eller slapt spændte og i minutøst

afbalanceret harmoni. Virūdhaka 增长天王 bærer et sværd, der giver magt til at tage fra samfundet og påtage sig ansvaret for at give tilbage til de svage. Virūpākṣa 广目天王 kæmper med en forandringernes slange, der kun af og til kan kontrolleres og Vaiśravaṇa 多闻天王 skærmer sig med en rispapirs paraply mod det gode og det onde, der vil åbenbare sig på livets vej. Under baifo 拜佛 ritualet er templet stuvende fuldt som pit 1 foran Orange Scene, og templet indhenter frivillige vagter til at kontrollere buddhistmasserne, når ritualet går løs. Efter messen deles kinesisk bønnegrød zhou 粥, dampede mantou 馒头 boller og æbler ud. Husk at spise alt op i skålen – ellers vil en munk venligt påminde dig om, at dette er din velstand fu 福, og den vil du ikke levne, vil du? Hvis din sult stadig ikke er blevet stillet, så stik tilbage op ad Ya'er Hutong og spis peanut brød på Lijijiangroubaodu 李记酱肉爆肚, der stadig vidner om, at her lå det muslimske kvarter i Nordbeijing.

大运河 – The Grand Canal

En anonym stenstøtte, stik vest for Yuan-dynasti broen ved Shichahai, bedyrer at beskueren står ved selvste endepunktet for Den Store Kanal – 大运河. Direkte oversat fra dansk til kinesisk; den store godsflod, netop fordi den fra sin tilblivelse under Sui dynastiet var den hovedsagelige transportarterie mellem det nordlige og det sydlige Kina. Følg den mod øst, igennem Beijings bylandskab, til du når Tongzhou – det sidste stop inden 京杭运河 – Beijing-Hangzhou Godsflod nås.

Svedende træksvende løber langs flodbreden med stride hampeov og okser de tonstunge gryn og ris ladninger i pendulfart fra flodhavnene Suzhou, Jiaying, Anqing og Wuchang, i syd mod deres destination i nord. Under Sui dynastiet var destinationen den imperiale hovedstad Luoyang, der strækker sin pragt på begge sider af den Gule Flod, hvor fredfyldte buddha-statuer anstændigt velkommer de sejlende og bebuder, at deres rejse er ved vejs ende. Den store kanal løber hele vejen til Hangzhou i Zhejiang provinsen, mere end tusind kilometer igennem løsslandskabet og den kinesiske civilisations hjerteland.

盛锡福 - Shengxifu Hattebutik

Et stenkast syd for restauranten Kongyiji, ligger en spartansk butik i kinesisk stil der let kan overses, hvis det ikke vides at denne butik huser en af Kinas timehonored brands 老字号, Shengxifu 盛锡福. Butikken Shengxifu har udført hatte til hele galleriet af kommunistiske politiske personer i anden halvdel af det 19. århundrede, heriblandt Mao Zedong, Zhou Enlai, Liu Shaoqi, Deng Xiaoping, Ye Jianying, Chen Yun og Jiang Zemin. Et gammelt kinesisk mundheld siger, at du bør: "Gå med en hat fra Shengxifu, sko fra Neiliansheng og tøj fra Ruifuxiang," så her kan du erhverve den første del af treenigheden! Replikaer af de ovennævnte hatte udstilles og kan ligefrem købes i butikken, og hvis ikke du er ude for at købe den samme hat i havodderpels som landefaderen Sun Yat-sen sportede i starten af 1920'erne, kan du gøre en fin forretning. Eksempelvis kan Jiang Zemins otium-trilby model, som han ynder at bære, når han overværer militærparader fra toppen af den Himmelske Freds Port, købes for 798 rmb, og den gode gamle blå arbejderklassehat kan erhverves for blot 68 rmb. Bagerst i butikken findes et overraskende fint museum med alle tekster på engelsk og kinesisk. Her skitseres Shengxifu kædens historie. I starten af 1900-tallet grundlagdes hatteimperiet i Beijing, for snart efter at sprede sig til Tianjin, Shanghai og Hong Kong. Håndsyede hatte fabrikeres stadig bag museet.

北京大学 - Peking Universitetet

Pak kameraet væk og vink indforstået til vagterne i porten, når du forsøger at få adgang til Peking Universitet, som spydspidsen af den kinesiske intellektuelle- og samfundselite kalder deres alma mater. Ligeledes gør mange af the Grand Old Women and Men fra Kinakredsene i Danmark, der har haft universitetets pittoreske campus som ramme for studier og forskning siden reformperiodens begyndelse i begyndelse 1980'erne. Peking Universitet er en mastodontisk institution, hvis undervisere og dimittender tæller de helt store kinesiske intellektuelle, der har stået forrest ved smeltediglen og smedet kinesisk tankegang og selvforståelse gennem de sidste hundrede år.

Den socialrealistiske forfatter Lu Xun gæsteunderviste her og udformede universitetets ikoniske logo, der er et spil over de to kinesiske tegn 北 (bei) og 大 (da) der udgør universitetets kinesiske navn. Mao Zedong fik tiltusket sig en bibliotekarassistent stilling, hvor han kom i kontakt med de notabiliteter som Chen Duxiu og Li Dazhao – alle tre var blandt grundlæggerne af Kinas Kommunistiske Parti (KKP). Indtil 1952 residerede Peking Universitet i Peking Universitetets Røde Bygning, lige nordøst for den forbudte by, herfra flyttede universitetet til sin nuværende position i Haidian.

Universitetets campus ligger i området syd for det gamle sommerpalads Yuanmingyuan 圆明园, Qing dynastiets gamle sommerpalads. Fra Peking Universitet er historien eksploderet som klyngebomber i alle retninger, når studerende eller politiske agitatorer affyrede deres skarpladte intellekt og retorik mod fjendtligheder i det kinesiske samfund. Mellem de charmerende grå murstensbygninger i midten af den nuværende campus skrev professor i filosofi, Nie Yuanzi den første sydende stor-tegns-plakat 大字报, der antændte luntten til den krudttønde, der eksploderede som den ti år lange Store Proletariske Kulturrevolution. Efter Hu Yaobangs død i maj 1989 marcherede studerende herfra og til den himmelske freds plads og både den nuværende premierminister Li Keqiang og favoritstatsfjenden nr. 1, Bo Xilai, er alumner fra universitetet. Kommer du forbi Peking Universitet, så gør dig selv den tjeneste at vandre forbi de gamle betagende embedsboliger i gråsorte mursten, der med deres stilfulde imperiale ornamenteringer ligger strøet ud mellem træerne øst for universitetets bureaukratiske højborg Shaozilou, hvor blåskader stadig lander graciøst på græsplænerne, samler deres azurblå vinger og fløjter fornøjet. Hop på en cykel og tag forbi Yenching Akademiet 燕京学院, der ligger i den gamle filosofibygning (og angiveligt uddanner verdens fremtidige ledere) og kør ned forbi det ikoniske vandtårn og den charmerende navnløse sø 无名湖. Hvis du bliver nægtet adgang på vej ind af Østporten, så sig, at du er en gammel studerende fra Københavns Universitet, der er på vej til din næste time i klassisk kinesiske med Yan Laoshi.

AF CASPER TOLLERUD

SHANGHAI

I DE SIDSTE ÅRTIER ELLER DEROMKRING, HAR KINESISK UDENRIGSTURISME UDVIKLET SIG DRAMATISK. FOLKEMÆNGDER REJSER UDENLANDS, OFTE I STØRRE GRUPPER, HVOR INDKØB AF LOKALE PRODUKTER ER EN NØGLE-KOMPONENT PÅ REJSEN.

Mens antallet af udenrigsrejser stadig er få sammenlignet med indenrigsrejser, er antallet af udenrigsrejser stadig over 120 millioner årligt, og med et højt gennemsnitligt forbrug per turist i udlandet, betyder dette utallige millioner turist-RMB spenderes i indkøbscentre i Asien, Europa og Amerika.

Samtidigt kæmper indenrigsturismen. Priserne er utrolig lave med den nu berygtede "En uge i Yunnan for en RMB"-rejse, som et skræmmende eksempel. De lokale turistmyndigheder har ikke formået at genopfinde deres produkter, hvilket har ført til en ensliggørelse af turistdestinationer til et punkt, hvor det næsten er umuligt at se forskel på turiststeder rundt omkring i landet.

Dette har ført til at regeringen i Beijing har lanceret en startegi for at revitalisere af indenrigsturismen, samtidig lægges der en dæmper på forbruget udenland. Strategien inkluderer en stramning af lovgivningen for udenrigs-shopping, åbningen af indkøbscentre i Kina og en begunstigende politik med hensyn til åbningen af kulturcentre rundt omkring i Kina.

Lokalregeringer på byniveau på tværs af landet er ivrige efter at blive valgt som location for et af disse centre. Det vil ikke kun give dem et es i ærmet i kampen om indenrigsturister, der vil kunne genere indtægt lokalt, det vil også hjælpe dem med at positionere sig på et provins- og statsniveau. Den centrale regering følger allerede disse centre med tanke på, at de vil hjælpe

med at støtte udviklingen af infrastrukturen på lang sigt. Så for lokalregeringer på byniveau, som er i stand til at tiltrække centre, vil dette være af værdi på mange plan.

I vores fima, FANS, arbejder vi for at facilitere centre. Vores administrerende direktør, Hr. Ji Feng, har arbejdet inden for byudvikling i omkring to årtier, og han har storerfaring med at bringe lokale regeringer og investorer sammen. I betragtning af den hurtigt stigende interesse for nordiske værdier, er det vores mission at vinde så mange centerprojekter som muligt, og gøre dem til danske temacentre.

Måden det fungerer på er som følgende: vi kontakter en regering på byniveau – eller, i få tilfælde, kontakter den os – med et forslag om finansiering, design og opførelse af et dansk center i deres by. Dette mødes generelt med stor entusiasme, da det vi foreslår, er en løsning på en opgave, som ligger og venter på at blive løst (styrkelse af kulturelle tilbud og styrkelse lokalt af indenrigsturisme. Hvis den lokale regering så accepterer vores Face Et forslag, og såfremt alle dem vi er i kontakt med har accepteret, forstætter vi med Fase To. Fase To er den svære fase. Månedsvis af diskussioner om størrelsen af byggegrunde, vi ønsker, hvad vi planlægger at opføre, højden af bygninger og meget mere, disse diskussioner er nødvendige, før vi kan fortsætte. Under Fase To har vi også brug for at præsentere ideer de dele af dansk kultur, produkter, uddannelses tilbud, virksomheder osv., vi planlægger at inkorporere i projektet.

Fase tre er erhvervelsen af byggegrunde. Dette er også meget vanskeligt, men næsten ude af vores hænder, idet det er lokalregeringerne der skal navigere gennem utallige komplekse regler, der regulerer erhvervelse af landjord. Dette tager flere måneder, og omfatter diskussioner om lokaltrafik, infrastruktur, pris på landjord, indvirkning på det lokale miljø og meget mere. Når alt er blevet afgjort, venter vi tre måneder, mens det foreslåede køb offentliggøres. Efter tre måneder kan vi så købe grunden, forudsat at intet andet udviklingsfirma også har fremsat et tilbud.

Fase fire er det detaljerede design og udvikling af de individuelle centre. Det er her mit arbejde virkelig begynder. Da jeg er fra Danmark, er det min opgave at sikre, at vores centre repræsenterer Danmark på den bedst mulige måde. Kunsten er at sikre, at både Hr. Ji, de lokale regeringer og vores investorer er tilfredse med resultatet, samtidigt med at jeg skal sikre, at vi kommer tættest muligt på dansk kvalitetsniveau.

Dette er på ingen måde nemt, og det er svært at argumentere for løsninger, der koster mere, men som vil være fordelagtige i det lange løb. Heldigvis er Hr. Ji godt klar over, hvor vigtigt det er at træffe de rette beslutninger, og jeg læner mig også opad lokalregeringerne, som frygter endnu et dårligt opbygget samt dårligt administreret projekt, som de har set så mange af gennem årene.

Indtil videre har vi indgået samarbejdsaftaler med ni byregeringer. I to af disse projekter har vi allerede erhvervet grunde og nået fase fire, mens vi er i fase tre med yderligere tre byer, og fase to med resten. Vi fortsætter med at undersøge potentielle samarbejdsaftaler med andre byer (Vi fortsætter med at udforske andre byer som potentielle kandidater), samtidigt med vi arbejder med de nuværende ni.

De to byer, hvori vi er i gang med at påbegynde fase fire, er Yangzhou i Jiangsu Provinsen og Huainan i Anhui Provinsen. Nu vil læseren måske sige, at disse to byer ikke er velkendte, og at der er større markeder i Beijing og Shanghai. Det er selvfølgelig korrekt. Men at starte projekter som disse i Beijing eller Shanghai er langt vanskeligere,

da byggegrunde er knappe og meget dyrere, bygningstilladelser er sværere at få og lokalregeringerne er mindre tilbøjelige til at hjælpe dig. Derudover skal vi, når vi arbejder med kinesiske makeder, ikke se på, hvilke der er attraktive nu, men snarere prøve at se fem til ti år ind i fremtiden og prøve at vurdere, hvor markederne vil være til den tid. I betragtning af den hurtige udvikling i Kinas byer på anden, tredje og fjerde niveau, vil vi se en stigning i disse markeder i de kommende år. Hertil kommer, at markederne derude har været langt mindre eksponeret for udenlandsk kultur og varer, og det giver alle nogle meget interessante markeder at sigte mod – og mens Yangzhou og Huinan nok vel er mindre end Beijing eller Shanghai, har de henholdsvis fem millioner og tre millioner indbyggere, stadig pæne store markeder at gå til.

De danske centre i Yangzhou og Huainan er ikke af samme størrelse, idet Yangzhou-projektet er det mindste er de to, men de vil rumme meget af det samme indhold. Generelt indeholder vores forslag fra de danske centre til regeringen følgende: et udendørs klassisk temaparkområde med forlystelser, en indendørs shoppingarkade (primært) med henblik på at fremme danske produkter, en dansk kreativ skole, en Virtual Reality-oplevelseszone, en familieaktivitetszone, en zoologisk have og dyrevelfærdscenter, et udensørs aktivitetsområde til fysisk udfoldelse og til sidst en inkubator for danske virksomheder.

Som det sandsynligvis står klart, er der brug for meget indhold til at udfylde det hele. FANS arbejder i øjeblikket med at etablere kontakt med danske virksomheder, der kan levere relevant indhold til de forskellige zoner og områder. Det er også her, jeg kæmper mest. Opfattelsen af kvalitet i Kina er ofte meget forskellig fra den danske. Jeg er nødt til at overbevise vores investorer om, at det at bruge lidt flere penge nogle gange vil hjælpe med at støtte deres langsigtede succes. Dette er utroligt vanskeligt i et land, hvor det bundlinjen overruler alt andet. Men som nævnt ansøger jeg om lokalregeringers støtte til at hjælpe mig med at vende disse enorme supertanker i den retning, de ønsker at gå.

Perspektiverne i arbejdet med disse centre er der mange af. Som et Branding-værktøj til dansk kultur og produkter vil det være uden sidestykke til alt, vi har nu. Lokalregeringer vil aktivt promovere centrene som en del af deres strategi for at forbedre den indenlandske turisme i deres lokalområde, hvilket betyder, at vi vil have et massivt regeringsapparat, der hjælper os med at få kunder til centrene. Gennem QR-koder, apps og incitamentprogrammer vil FANS vil yde support til salg af produkter, og støt og langsomt opbygge et kundegrundlag. For danske virksomheder, der overvejer at komme ind på de kinesiske markeder, vil centrene give inkubatorer gunstige strategier og myndighedsstøtte, hvilket hjælper danske SMV'er (små og mellemstore virksomheder) med den svære opstart af et selskab i Kina. Inden for turisme vil vi være i stand til at målrette mod det hurtigst voksende segment af udenrigsturist samt studierejser. At tilbyde kurser til lokale skoler, der omgiver de enkelte centre, giver os adgang til dette meget store lukrative marked for studierejser, et marked, som regeringen har anslået til at nå op på mere end 50 millioner udenrigsrejser årligt i 2025.

De danske centre er ikke et forsøg på bare at tjene nogle penge. Det er snarere et forsøg på at støtte spredningen af dansk kultur, ideer og værdier i hele Kina, finansieret af hjemlige investorer. Det er et forsøg på at opbygge en enorm infrastruktur med salgskanaler for de produkter og tjenester, vi vil arbejde med. Det er et forsøg på at vinde krigen om den kinesisk forbruger ikke kun ved at åbne en WeChat-konto eller foretage simpel markedsføring, men ved at levere omfattende tjenester inden for en lang række felter med en stærk supportstruktur i mange byer i Kina.

For (til sidst) at citere Hr. Ji: "Vi vil ikke bare sælge danske produkter i Kina. Vi ønsker at være broen, der forbinder vores to lande. Vi ønsker, at kinesere skal åbne deres øjne for de danske og nordiske værdier og forhåbentlig berige deres liv. Der er grunde til at Danmark altid optræder toplistet i rapporter over de lykkeligste folk. Vi ønsker at bringe disse grunde til Kina".

SOCIALT OG ØKOLOGISK BEVIDST SCIENCE FICTION-THRILLER

ANMELDT AF BO ÆRENLUND SØRENSEN

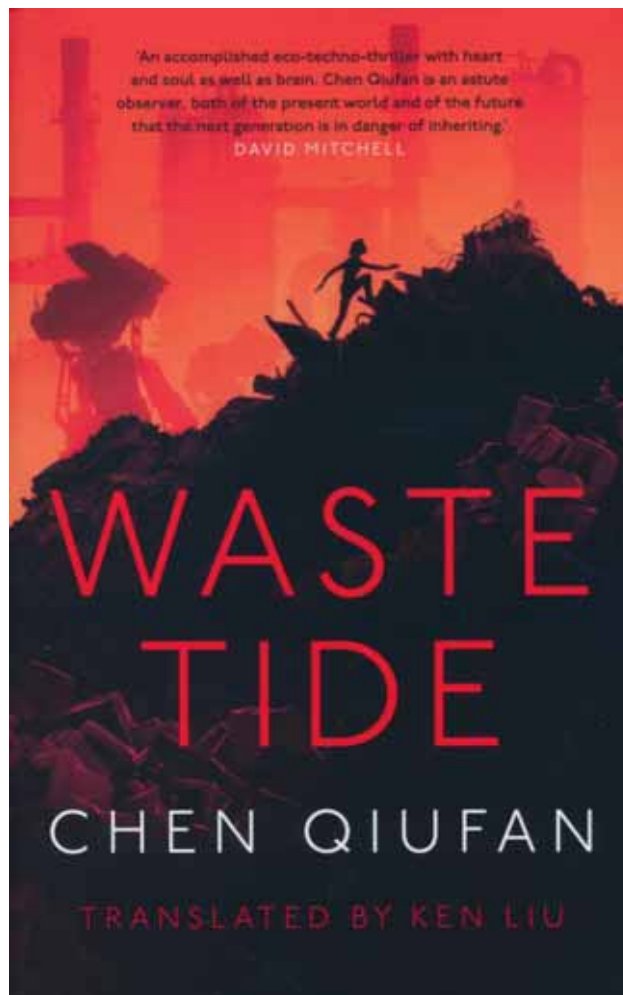
SIDEN LIU CIXIN (F. 1963)
VANDT DEN PRESTIGIØSE
HUGO-PRIS FOR BEDSTE
SCIENCE FICTION-ROMAN I
2015 HAR KINESISK SCIENCE
FICTION FÅET STOR INTER-
NATIONAL OPMÆRKSOM-
HED.

En af de mest populære og produktive science fiction-forfattere i den yngre generation er Chen Qiufan (f. 1981)—der også kalder sig Stanley Chan—der ifølge hans personlige website har publiceret omkring 75 noveller, en enkelt roman, samt en række essays og andre skrivelser. Chens roman Affaldsbølgen (荒潮) blev udgivet på kinesisk i 2013 og blev tildelt den kinesiske Nebula-pris samme år. Romanen er udkommet i engelsk oversættelse under titlen *The Waste Tide* i 2019.

Affaldsbølgen udspiller sig primært i byen Guiyu hvor migrantarbejdere sorterer farligt elektronisk affald, mens tre lokale forbryderbander kæmper om andele af de cirkulerende pengestrømme, og myndighederne forhandler med fordækte amerikanske genbrugsvirksomheder. Bogen følger den kvindelige migrantarbejder Mimi, der rejser til Guiyu for at tjene penge til at forsørge sine forældre, men da en af forbryderbosserne bliver overbevist om, at hans komatøse søn kan vækkes til live ved, at Mimi ofres i et religiøst ritual, kommer Mimi fra asken og i ilden. I en paral-

lel fortælling ankommer amerikaneren Scott Brandle til byen for at forhandle med myndighederne om at lade den globale virksomhed TerraGreen Recycling overtage den lokale affaldshåndtering. Scott og hans medrejsende tolk, Chen Kaizong, der oprindeligt stammer fra Guiyu og håber at finde sine rødder, vikles hurtigt ind i de lokale magtintriger, og efterhånden som fortællingens to spor krydser hinanden, viser det sig, at alle karaktererne bærer på hemmeligheder, der bl.a. involverer genmodificerede vira og tragiske personlige historier.

Affaldsbølgen handler også om, hvordan globalisering og robotteknologi udøver et enormt pres på de lokale arbejdere, der risikerer at miste selv disse farlige og dårligt betalte muligheder for at forsørge sig selv. Som sådan er Chens roman et indlæg i globaliseringsdebatten, og arbejdernes protester og faglige organisering spiller en væsentlig rolle i bogen. Måske er det dette aspekt, Chen hentyder til, når han i et interview udtaler, at science fiction-genren i Kina har bedre muligheder, end andre

genrer for at tage politiske emner under debat. Hvor såvel storkapitalen som dens repræsentanter behandles meget kritisk i bogen, er der dog ingen simpel romantisering af hverken de lokale eller af migrantarbejderne. Stofmisbrug, brutale religiøse ofringer, ligegyldighed og sadistisk vellyst ved fysisk vold præger de lokales daglige liv i mindst lige så høj grad som mellem menneskelig hjælpsomhed og forståelse.

Bogen fremstiller heller ikke fremtidens teknologiske muligheder i et ensidigt godt eller dårligt lys. Hvad der imidlertid er umiskendeligt, er en fascination af, hvordan teknologien påvirker mennesker fysisk og mentalt. I en verden hvor "de rige udskifter deres kropsdele så nemt, som folk plejede at udskifte deres telefon," er det Mimi's unikke evne til mentalt at fjernstyrede robotter, der redder hendes liv ved flere bloddryppende lejligheder. Forurening er, som man aner af bogens titel, et andet stort tema i bogen. Bogen udspiller sig primært i den fiktive by Guiyu (硅屿), der er homofon til verdens e-waste-hovedstad, den voldsomt forurenede

Guiyu (贵屿). Chen selv er opvokset ikke langt fra den virkelige Guiyu, og han har beskrevet, at han fik idéen til bogen under et besøg i byen.

Mange af bogens stærkeste scener handler om affald, såsom den følgende hvor Scott er på besøg i affaldssamlerens kvarter. "På jorden foran ham krabbede en protese-underarm sig fremad. Om det var hensigten eller ej, så var armens stimulus-loop stadig aktivt, og batteriet, der ikke var blevet helt skilt ad, fortsatte med at give strøm. De syntetiske nerver var blottede, hvor underarmen var revet af, og elektriciteten løb langs den kunstige hud og udløste cykliske muskelsammentrækninger.

Protesens fem fingre krabbede sig frem langs jorden og trak hele den afrevne underarm med sig som en gigantisk, kødfarvet målerlarve. Hånden kolliderede med et kasseret krystaldisplay, og de brækkede fingernegle kradsede imod den glatte glasoverflade, men kom ikke længere fremad. En lille dreng løb over og drejede den kunstige arm, så den pegede i en anden retning. Drengens

udtryk antydede, at armen ikke var anderledes end en almindelig legetøjsbil. Og således fortsatte dette bizarre legetøj sin endeløse og målløse rejse." (s. 33 i den oversatte udgave)

Som nogle af sine væsentligste inspirationskilder nævner Chen science fiction-forfatterne Arthur C. Clarke, Philip K. Dick og William Gibson. Ligesom disse tre forfattere formår Chen at skrue et plot sammen, der er både hæsblæsende og fuldt af overraskelser, mens karaktererne tenderer til at agere mere som typer eller som redskaber til at drive fortællingen fremad, end som psykologisk overbevisende individer.

Oversættelsen til engelsk er af Ken Liu, og som hans mange andre oversættelser af kinesisk science fiction er den fremragende. Affaldsbølgen er socialt og økologisk bevidst, og uanset om du gerne vil stifte et første bekendtskab med kinesisk science fiction, eller om du mangler et nyt fix efter at have læst Liu Cixins Tre Kroppe-trilogi, så bør du overveje at sætte bogen på din læseliste.

XINJIANG - ET ILLEGITIMT PROJEKT I TVUNGEN ASSIMILATION

AF LARS ERSLEV ANDERSEN

I EFTERÅRET 2017 BEGYNDTE DER I FORSKELLIGE MEDI-
ER AT DUKKE ARTIKLER OP OM, AT KINA HAVDE ETABLE-
RET STORE OPDRAGELSELEJRE I XINJIANG PROVINSEN.
NOGLE BESKREV DEM SOM KONCENTRATIONSLEJRE,
ANDRE SOM LEJRE, HVOR MUSLIMERE BLEV TILBAGE-
HOLDT PÅ UBESTEMT TID. DER BLEV TALT OM, AT OM-
KRING 1 MILLION SAD INTERNET PÅ UBESTEMT TID I
DISSE LEJRE

I august 2018 blev sagen bragt op i FN's panel for menneskerettigheder, hvilket affødte en aggressiv benægtelse fra Kina. Senere erkendte såvel provinsregeringen i Xinjiang som officielle talpersoner for regeringen i Beijing, at der var etableret lejre i Xinjiang, og at det var "uddannelseslejre", hvor de lokale minoriteter kunne lære det nationale kinesiske sprog, fralægge sig lokale (religiøse) skikke og i stedet lære at sætte pris på kommunistpartiet og opnå tilstrækkelige færdigheder til at få job på det kinesiske arbejdsmarked. Regeringen bedyrede også, at folk kom til lejrene af egen fri vilje og at antallet nævnt i internationale rapporter var overdrevet. Senest har det lydt fra regeringen i Beijing, at lejrene er ved at blive

Turpan 1982. Foto: Christopher Oldcorn

lukket. Der er imidlertid meget, der tyder på, at sandheden ligger et andet sted, og at realiteterne med lejrene i Xinjiang er ganske anderledes, end det billede den kinesiske regering gerne vil tegne.

Havde Xinjiang været en selvstændig stat ville den i størrelse ligge i top 10 i

verden. Alligevel foregår der så meget i den store provins, som omverden ikke kan se eller følge med i. Antallet af lejre og internerede i dem er ukendt. Spørger man talspersoner for uighurer-diasporaen i Washington, DC, er antallet 3 millioner, mens nogle forskere angiver det til ca. 1 million og andre, heriblandt den danske antropo-

log, Rune Steenberg, der har forsket i Xinjiang, at op imod 2 millioner har været gennem lejrene de sidste to år. Om antallet går op eller ned er ligeledes uvist. Slægtninge uden for Xinjiang samt f.eks. forskere med forbindelser til personer i Xinjiang beretter om, at disse personer og familiemedlemmer pludselig forsvinder. Andre dukker op,

Tian Tai Shan 1982. Foto: Christopher Oldcorn

men nogle som fabriksarbejdere med kontrakter, der stavnsbinder dem til helt bestemte områder.

Er der usikkerhed om antal, er der ingen grund til at betvivle, at der er lejre og at de i et eller andet omfang tager sigte på at gøre de internerede til loyale kinesiske borgere, som helt og aldeles har lagt deres etniske og religiøse identitet fra sig. Der er med andre ord tale om et hårdhændet assimilationsprojekt, hvor etniske og religiøse mindretal tvinges til at afsværge deres nationale mindretalsidentitet i loyalitet til styret i Beijing. Som én udtrykker det i en særudgave af Dagbladet Information, der rummer 25 vidnesbyrd om Kinas undertrykkelse i Xinjiang: "De ønsker at udslutte os som nation".

I dag er det en kendt sag i den store middelklasse i Øst- og Sydkina, at der finder internering sted i Xinjiang, men det diskuteres ikke. Adspurgt vil mange sige, at de udenlandske rapporter er overdrevne og myndighederne blot hjælper uighurer og andre med at få et bedre liv, hvilket er den officielle historie. Men i dag ved man fra mange

forskellige kilder, at virkeligheden er en anden: at der sker interneringer i stort omfang mod folks vilje, at de enten straffes eller sendes gennem "uddannelsesprogrammer" i lejrene, og at de slipper ud ved at acceptere tvunget arbejde på nyopførte fabrikker. Det er tillige kendt, at Xinjiang er overvåget i absurd grad, at moderne overvågningsteknologi anvendes, at byerne inddeles i små firkanter, der gør det muligt at kontrollere dem for politiet (det såkaldte 'grid'), og at overvågning, kontrol og interneringer ikke alene er rettet mod uighurerne, men mod alle etniske og religiøse mindretal i Xinjiang, herunder de ellers så integrerede Hui muslimer. Der er restriktioner for muslimske ritualer, og der er kampagner mod traditionel påklædning. Alt dette er efterhånden både kendt og dokumenteret.

Det er en voldsom kampagne, der synes rettet mod hele befolkningsgrupper, og man spørger sig selv, hvorfor? Den officielle forklaring er, at Kina bekæmper radikaliserende, at det er en kamp mod de tre onder, ekstremisme, separatisme og terrorisme. At lejrene skal genop-

drage de internerede til kinesisk kultur og moral og dermed bekæmpe risiko for terrorisme.

Sagen er, at der både i Xinjiang og i majoritetens Kina har været tilfælde af vold og terrorisme begået af uighurer med trusler om mere vold og krav om løsrivelse. Selvom der utvivlsomt er tale om meget små grupper har de fået stor opmærksomhed og siden 2016 er de blevet genstand for en særdeles målrettet antiterror kampagne, der har ramt hele det uighuriske mindretal; tilsyneladende ud fra deisen om, at er man uighur, er man potentielt terrorist. Som belæg peger regeringen på trusler fremsat af jihadgrupper forud for olympiaden i Beijing i 2008, på sociale uroligheder i provinshovedstaden Urumqi i 2009, der i kinesiske medier blev omtalt som Kinas 9/11, og på en række voldshandlinger i 2013 og 2014, hvoraf den ene var et selvmordsangreb udført på Tiananmen pladsen i Beijing. Derudover peges der på, at der har været forbindelser med grupper i Xinjiang og udviklingen af de transnationale jihadnetværk i Pakistan, Afghanistan og Centralasien og at der har været mi-

gration mellem grupperne på tværs af grænser. Det sidste har man i Kina forsøgt at bekæmpe gennem et regionalt samarbejde i Shanghai Cooperation Organization (SCO), men det har ikke kunne forhindre, at et betydeligt antal uighurer rejste til Syrien og Irak for at kæmpe sammen med Islamisk Stat.

Kina fremstiller derfor uighurerne – og skelner i stigende grad mindre mellem befolkningen og de små militante grupper – som radikaliserede oprørere og separatister i ledtog med udenlandske islamistiske, militante netværk.

Det er imidlertid en tvivlsom fremstilling. Som en muslimsk nation har uighurerne været til stede i Xinjiang siden det 10. århundrede. Efter 1949 forsøgte Kina at integrere dem i folkerepublikken. Filosofien var i princippet den samme, som den, der lå bag velstandsbraget i Østkina fra 1978 og frem, og som fremføres i prestigeprojektet Belt and Road Initiative (BRI), nemlig at udvikling og øget velstand i sig selv skaber tilfredshed og fjerner motivation for ekstremisme og oprør. Det er den kinesiske Root Cause Model, der påstår, at økonomisk udvikling i sig selv skaber stabilitet. Som drivkraft for udvikling i Xinjiang etableredes i 1955 Xinjiang Production and Construction Corps, der refereres til som bīngtuán (militært korps), som skulle forestå udvikling og industrialisering og dermed integration af de etniske mindretal, herunder uighurerne. Problemet var blot, at mellem 80 og 90 % af bīngtuán udgjordes af hàn kinesere, der ofte kom som migranter fra Østkina, en stor del fra Shanghai, og fik fordele i form af lønnede jobs og boliger, mens uighurerne blev skubbet til side og kunne se deres traditionelle håndværk gå til grunde i moderniseringen. Samtidig ændredes den demografiske sammensætning i Xinjiang, hvor der i 1955 var 10 % hàn kinesere til i dag godt 40 %. Uighurerne peger på, at spændingerne mellem dem og hàn kinesere først og fremmest skyldes sociale forhold, og at de føler sig marginaliserede og trådt under føde – selvom de har fået nogle privilegier i form af f.eks. lettere adgang til det kinesiske uddannelsessystem end andre grupper i Kina. Mens de kinesiske medier ser urolighederne i Urumqi i 2009 som

Kinas 9/11, ser de fleste uighurer dem som udtryk for sociale problemer og spændinger.

Trods det spændte forhold, der var mellem USA og Kina kort efter George W. Bush indtog præsidentembedet i januar 2001 og hurtigt udpegede Kina som den store strategiske trussel, var Kina bemærkelsesværdig hurtig til at udtrykke sin støtte til Bush' Krig mod Terror efter 9/11, ligesom kineserne med det samme rykkede i FN og ville have en del Xinjiang-grupper listet som globale terrorister. I Krigen mod Terror så Kina en oplagt mulighed for at kunne slå hårdt ned på uighurerne i Xinjiang og fremstille det som en del af den globale krig mod terrorisme.

Med etableringen af lejrene i Xinjiang har Kina i grotesk grad overspillet sine kort i denne strategi. Det gælder selvsagt, hvad angår menneskerettigheder. Men også strategisk i forhold til at kunne legitimere kampagnen i Xinjiang som led i "afradikalisering" og krig mod terror: Kritikken vokser – og det skal den også for ingen skal tvinges til assimilering, hverken i Kina eller andre steder.

Begreber på kinesisk

uddannelseslejre: uddannelseslejrene i Xinjiang betegnes officielt i Kina som 职业技能教育培训中心 Erhvervsuddannelsescenter, de omtales dog også som 去极端化培训班 Afradikaliseringkursus, eller endeligt som 教育转化培训中心 Center for omvendelse gennem uddannelse

fralægge sig lokale (religiøse) skikke: 放弃其种族身份，宗教信仰、文化习俗 fralægge sig sin nationale identitet, religiøse tro og kulturelle skikke

lære at sætte pris på kommunistpartiet: 接受爱党教育 modtage undervisning i at elske Partiet

de tre onder, ekstremisme, separatisme og terrorisme: 三股邪恶势力 (即民族分裂主义、宗教极端主义和国际恐怖主义) de tre onde kræfter (som er national separatisme, religiøs ekstremisme og international terrorisme)

hui-muslimer: 回族

uighurer: 维吾尔族

hàn-kinesere: 汉族

bīngtuán: 兵团

Forslag til videre læsning om situationen i Xinjiang

Chien-peng Chung, "Chinas Uyghur problem after the 2009 Urumqi riot: repression, recompense, readiness, resistance", *Journal of Policing, Intelligence and Counter Terrorism*, Vol. 13, No. 2, 2018: 185-201

Sean R. Roberts, "The biopolitics of China's "war on terror" and the exclusion of the Uyghurs", *Critical Asian Studies*, Vol. 50, No. 2, 2018: 232-258

Shan Wei & Chen Gang, "The Urumqi Riots and China's Ethnic Policy in Xinjiang", *East Asia Policy*, Vol. 1, No. 3, July/September 2009

Yuchao Zhu & Dongyan Blachford, "Economic Expansion, Marketization and Their Social Impact on China's Ethnic Minorities in Xinjiang and Tibet", *Asian Survey*, Vol. 52, No. 4, July 2012: 714-733

Special Issue: Securitization, insecurity and conflict in contemporary Xinjiang, *Central Asian Survey* Vol. 38, No.1 2019

Lars Erslev Andersen & Yang Jiang: China's Engagement in Pakistan, Afghanistan and Xinjiang. Will China's Root Cause model provide regional stability and security? DIIS Report 2018:06

Austin Ramzi and Chris Buckley: "Absolutely No Mercy": Leaked files Expose How China Organized Mass Detentions of Muslims", *New York Times*, 16. november 2019

Særtillæg I Dagbladet Information, 2. november 2019: "25 vidnesbyrd om Kinas undertrykkelse i Xinjiang" med forord af Rune Steenberg.

KINESISK ÆLDREPLEJE MED DANSK SAMARBEJDE

KINA HAR VERDENS HURTIGSTE ALDRENDE BEFOLKNING. I 2017 HAVDE KINA OMKRING 128 MILLIONER MENNESKER OVER 60 OG I 2050 FORVENTES TALLET AT LIGGE PÅ 400 MILLIONER.

AF HENRIK BJØRN

Tidligere har der ikke været megen statslig støtte til plejen af de ældre, og ældreplejen var i høj grad et familieanliggende. Men den situation er nu ved at ændre sig. Den kinesiske stat fører nu en politik, hvor den styrker ældreplejen i et samarbejde med lokalregeringer og private aktører samt giver mulighed for at udlændinge byder ind og deltager. Denne artikels forfatter var i perioden april 2016 til januar 2018 udsendt som overordnet leder af et dansk-kinesisk ældrecenter i Shanghai.

Afslutningen af etbarnspolitikken har ikke ført til fødslen af flere børn

I 2015 indstillede kineserne etbarnspolitikken, men det førte ikke til, at befolkningen begyndte at få flere børn. Der var endda færre fødsler i 2017 end i 2016. For at opretholde befolkningstallet skal fødselsraten per kvinde ligge på 2.1. Kinas ligger på 1.4. Kina er således i gang med en voldsom kovending fra en stram fødselsplanlægningspolitik til en lempelig, eller endog til lokale forsøg med økonomiske incitamenter til at lokke forældre til at få flere børn.

Færre skal forsørge flere

FN vurderer, at befolkningstallet i Kina for indeværende er omkring 1,41 milliarder, og at det i 2029 vil toppe på 1,44 milliarder. Herefter spås en periode med et ustoppeligt befolkningsfald. I 2065 forventes befolkningen at være faldet til 1,17 milliarder. Dertil kommer, at gennemsnitslevealderen i Kina er steget fra 36 år i 1949, 68 år i 1979, til i 2017 at ligge på 76 år, hvilket er på niveau med Vesten. Konsekvensen af den aldrende befolkning er, at færre skal forsørge flere.

Årsagerne til den lave fertilitet

Allerede nu er arbejdstyrken stagneret, og den lave fertilitet vil gøre problemet større. Men Kinas kvinder uddanner sig og gør karriere. Til trods for to udearbejdende voksne er kernefamilierne økonomisk pressede af de stærkt stigende udgifter til børns uddannelse. Familierne bruger mange ressourcer på ekstraundervisning og på børnenes dyre fritidsinteresser. Dertil skal lægges at anslået ca. halvdelen af ældre, der bor alene, modtager økonomisk støtte fra deres voksne børn.

Fra udvidede familier med flere generationer under et tag til kernefamilien

Et centralt begreb i kinesisk kultur og samfund er den konfucianske dyd xiào 孝, der kan oversættes til sønlig hengivenhed. En adfærd i overensstemmelse med xiào indebærer respekt og omsorg for ældre familiemedlemmer samt en forpligtigelse til at sikre drengebørn i den yngste generation. Begrebet stammer fra en tid, hvor udvidede familier var idealet, der foreskrev mange generationer under et tag, alle indpasset i det patriarkalske og patrilineære system. Men moderniteten og en mobil arbejdsstyrke har sat systemet under pres. Kineserne bor ikke længere sammen i udvidede familier. Det er i dag kun 38% af personer over 60, der bor med deres børn og børnebørn. Bor yngre generationer sammen med forældregenerationen sker det ofte af nød snarere end af lyst. Ejerlejligheder er dyre og billige lejelejligheder svære at få. Dertil kommer at moderne boliger typisk er for små til flere generationer. Intern migration i Kina til industrialiserede områder medfører også en fysisk adskillelse mellem børn og forældre.

Kinesisk satsning på en udvikling af ældresektoren

Alle disse forhold har foranlediget, at den kinesiske regering satser på en udvikling af ældresektoren, bl.a. ved at tilføre ældreområdet midler, der anvendes til støtte til ældre i eget hjem, opførelse og drift af seniorboliger, samt af plejehjem og hospice. De største udfordringer er i dag er manglen på alle disse faciliteter.

Femårsplanen for ældresektoren 2016-2020

I femårsplanen for 2016-2020 spiller ældresektoren en vigtig rolle. Målene frem til 2020 er:

- 80% af land- og bybefolkning skal modtage en minimumspension.
- 95% af befolkningen skal have adgang til minimumssygesikring.
- Sygesikring på tværs af provinsgrænser.
- Lokalregeringer opfordres til at udlåne hjælpemidler.

- Fattige ældre skal modtage minimumskontanthjælp.
- Stat, familier og distrikter skal dele opgaverne.
- Staten må højest stå for 50% af udgifterne til ældrepleje.

Staten ønsker at private investorer og non-profit organisationer i højere grad skal gøre deres indtog på ældreområdet, således at de ældre og deres familier får flere valgmuligheder. Regeringen har i forlængelse af dette åbnet for, at udenlandske virksomheder kan operere i Kina også på ældreområdet. Etablering og drift af plejehjem mv. udbydes ofte i licitation.

Shanghai Yiheyuan Ældrecenter – En kinesisk offentlig-privat institution med dansk samarbejdspartner

Et godt eksempel på regeringens nye politik på ældreområdet er Shanghai Yiheyuan Ældrecenter, hvor denne artikels forfatter fra april 2016 til januar 2018 var overordnet leder udsendt af Danske Diakonhjem, Danmarks største private aktør på området. Lokalregeringen udlejede grunden til den kinesiske investor billigt, men krævede samtidigt, at beboerbetalingen skulle følge takster fastsat af Ministeriet for Civileanliggender 民政部. Visitering er i højere grad betinget af økonomisk formåen end af behov, da beboeren alt overvejende selv betaler for institutionsopholdet. Under min udstationering, lå priserne fra 1.200 kroner om måneden for den billigste plejepakke til 4.800 kroner om måneden for den dyreste plejepakke, en brøkdel af de danske priser. Den kinesiske investor registrerede ældrecentret som en non-profit institution og fik derved adgang til statslige subsidier. Tilsvarende blev et sygehus på ældrecentret tilknyttet sygesikringen.

Den kinesiske investor indgik et samarbejde med den danske non-profitorganisation Danske Diakonhjem på baggrund af et ønske om at overføre danske værdier, koncepter og standarder til ældrecentret. Desuden har Danmark brandværdi i Kina, kendt som landet er for et højt velfærdsniveau og for at være et eventyrland beboet af verdens lykkeligste folk.

Yiheyuan er således et kinesisk offentligt-privat partnerskab, der drives i et samarbejde med en dansk partner. Ambitionen er at, danske koncepter, standarder, værdier og teknologi overføres fra Danmark til Kina med behørig respekt for kinesisk kultur og samfund. Dette sker gennem udstationering af en dansk ledelse samt gennem kortvarige medarbejderudvekslinger Kina og Danmark imellem.

Yiheyuan er en stor institution med 500 seniorboligpladser, 60 plejehjemspladser og 90 hospitalspladser. Hovedparten af de på det tidspunkt godt 300 ansatte ved ældrecentret var lokalt kinesisk personale, hvoraf mange var tidligere bønder, der havde drevet landbrug på det stykke jord. Centret nu ligger på. Efter omskoling fik de ansættelse som plejehjems-personale, generelt opfattet som et velkomment karriereskift.

Beboerne på stedet er hovedsageligt højere middelklasse borgere fra Shanghais centrum. Typisk solgte de deres bolig i Shanghai, hvor boligpriserne de sidste 20 år er steget med astronomisk hastighed, for at finansiere deres plejehjemsbetaling og ikke mindst depositum. Dermed afkobles de fra boligmarkedet, hvorfor det tilhørende plejehjem bliver af stor betydning for ældre, der flytter

ind i seniorboligerne. Konceptet er, at nye beboere flytter ind i seniorboliger, hvor kravene til indflytteren blot er en minimumalder på 60 år, og at personen ikke lider af en smitsom sygdom eller en psykisk lidelse. Efter behov kan beboerne overflyttes til plejehjemmet eller til det tilknyttede sygehus.

I Danmark er det essentielt at plejehjem er integrerede i lokalområdet med deltagelse af lokale frivillige, men det er svært i Kina, hvor de nye ældreinstitutioner for byernes velstillede ofte anlægges i smukke naturområder udenfor byerne. De nærmeste naboer er landmænd, der ikke har meget fællesskab med beboerne fra storbyen. Til gengæld anvendes i de store institutioner, hvor der er stor variation i beboernes alder "intern frivillighed", hvilket indebærer, at beboere fra seniorboligerne besøger de ældre på plejehjemmet. Desuden kan alle deltage i alle aktiviteter på tværs af boligform. En anden interessant forskel mellem Danmark og Kina er vinklingen af aktiviteterne. I Danmark er fokus på bredde, afslappethed og inddragelse af alle, men i Kina bænkes beboerne og underholdes af de særligt dygtige. Ligeledes er konkurrenceelementet altid til stede. På trods af beboernes fremskredne alder drejede aktiviteterne sig ofte om at finde

frem til den dygtigste, der ved en formel ceremoni modtog en præmie. Det bedste fotografi, den bedste danser, den flotteste grønsag fra kolonihaverne, den bedste billardspiller, det smukkeste broderi osv.

Erfaringer med overførsel af den danske model til Kina

- Dansk pleje er skattefinansieret, mens den kinesiske pleje overvejende er selvbetalt. Dog fastsættes prisen af de kinesiske myndigheder, og det så lavt at det vanskeliggør en drift efter danske standarder.
- Døden annonceres eller markeres ikke på kinesiske plejehjem. Naboer til en afdød beboer vil typisk blot få at vide, at naboen er kommet på sygehuset. Død er tabuiseret, ikke mindst fordi nye beboere ikke ønsker at flytte ind i en nyligt afdøds værelser. Bygning 4, etage 4 eller værelse 4 fandtes ikke. Tallet fire udtales næsten som ordet død.
- Man skal have tålmodighed og erkende, at det er en meget langsom proces at arbejde med ændring af værdier og må erkende at ændringer skal komme indefra og ikke kan forceres af udefrakommende.

- Danske traditioner, højtideligheder og madvaner lader sig ikke overføre til Kina. Men mange af de danske plejehjemsaktiviteter med fokus på det enkelte menneskes værdighed og selvbestemmelse, afslappet samvær i modsætning til formelt samvær, satsning på bredden og ikke eliten vil kunne introduceres.
- Der er stor efterspørgsel på træning i forflytningsteknik, brug af moderne udstyr, medarbejderenes arbejdsmiljø samt teori og praksis omkring demens.
- Kinesiske organisationer og virksomheder er topstyrede. En flad dansk struktur lades sig ikke indføre, men det er vigtigt at etablere gode relationer.
- Flexibilitet er et must, når beslutninger, tidsrammer og budgetter uden varsel ændres.
- Kinesere bruger mobiltelefonappen WeChat i stedet for emailkonti, også til at dele dokumenter, der tit ikke arkiveres, med mangelfuld dokumenteringen til følge.
- Mobiltelefoni har holdt sit indtog i

Kina. Til møder er det ikke usædvanligt, at halvdelen af deltagerne sidder og trykker på deres telefoner. Hvor vi ser mangel på koncentration, ser kineserne en betydningsfuld og ansvarlig medarbejder.

- Kineserne har ikke meget fritid; elektroniske beskeder forventes at blive besvaret øjeblikkeligt. Det eneste tidspunkt, man er lovligt undskyldt, er, mens man sover. Men beskedmængden er enormt, og det sker da også, at beskeder overses.
- Med til yderligere at øge forvirringen er, at samme WeChat-konto bruges af kinesiske medarbejdere både til arbejdsmæssige beskeder og private beskeder.
- Problemer løses ikke ved at tænke, "hvad ville vi have gjort i Danmark i denne situation", men gennem forståelse af hvordan, man agerer i en kinesisk kontekst.
- De store sproglige forskelle vanskeliggør kommunikationen, selv gennem tolk.
- Udlændinge bør fokusere på overordnet design, rådgivning, medar-

bejderuddannelse, forretningsplaner, operationelle planer samt indgå i markedsføring og ved ceremonielle lejligheder. Eksekveringen er de kinesiske lederes ansvar.

Henrik Bjørn er mag.art. i socialantropologi og exam.art. i Østasien Område-studium.

Henrik har boet 14 år i Kina og bl.a. læst kinesisk på Shanghais Tongji University, og udført antropologisk feltarbejde blandt Kinas Dong mindretal i samarbejde med det kinesiske Guangxi samfundsvidenskabelige akademi.

Fra april 2016 til januar 2018 var Henrik overordnet leder af Shanghai Yiheyuan Elderly Care Center. Han driver i dag HB China Consult, der leverer ydelser til virksomheder og organisationer i Kina. Henrik er også foredragsholder, mentor og underviser samt er rejseleder for Risskov Rejser på deres rundrejser til Kina.

henrikbjorn@hotmail.com

MENNESKENE BAG MASKERNE

EN ANMELDELSE AF ALETTE SCAVENIUS

OM NIXONS BESØG I KINA I
1972, DRAMATISERET I OPE-
RAEN NIXON IN CHINA PÅ
DET KONGELIGE TEATER.

Det siges at Nixon, da han blev præsident for USA i 1968, havde ét stort ønske: at komme til Kina. Et noget overraskende ønske fra en mand, der om nogen frygtede kommunismen og svor at bekæmpe den med alle midler. Men som den kolde krig udviklede sig, og USA's forhold til Sovjetunionen nærmede sig frysepunktet, gav det mening i mere end én forstand at satse på Kina og sætte en kile ind mellem de to socialistiske supermagter.

Så da Henry Kissinger, Nixons udenrigsminister, var på besøg i Pakistan i

1971, tog han på en hemmelig rejse til Beijing i håb om at forhandle et statsbesøg på plads. Det lykkedes, og i februar 1972 landede præsident Nixon, førstedame Pat Nixon og udenrigsminister Henry Kissinger i Beijing, fulgt af en enorm entourage af presse og embedsmænd.

Og pressen havde han god brug for; han stod overfor sin anden valgkamp og en succesfuld normalisering af forholdet til Kina ville pynte svært på meningsmålingerne. Ikke mindst hvis de nyslåede bilaterale relationer kunne føre til Vietnamkrigens ophør og

tilbagetrækning af godt og vel en halv million amerikanske soldater.

Så hele verden fik lov til at kigge med, lige fra han landede i Air Force 1 i Beijings lufthavn til mødet med Mao Zedong, de store banketter med hyldesttalerne, besøget på den Store Mur til Pat Nixons besøg i en folkekommune, hvor hun klappede en gris. Alt sammen nøje koreograferet, dokumenteret og arkiveret.

Det er her instruktøren, Den Kongelige Operas nye operachef, John Fulljames, åbner scenen til John Adams' vidt berømmede opera fra 1984, Nixon in China: midt i et kæmpestort arkiv, hvor arkivkasser står stablet op i reoler fra gulv til loft. Det er historien, der er forudsætningen for vores samfund, men det er i erindringen vi lever, det er her begivenheder udkrystalliseres i deres mest essentielle form, og det er her, operaen finder sin kerne: i skildringen af de seks hovedkarakterer, mr. og mrs. Nixon, Mao Zedong og Jiang Qing, Zhou Enlai og Henry Kissinger, er det ikke politikerne og deres banebrydende topmøde, der er i fokus, men menneskene bag.

På trods af den storpolitiske ramme går operaen således ind under huden på sine karakterer, og vi følger dem i deres tvivl, deres frygt for fiasko, deres begejstring – og ikke mindst deres personlige udvikling fra forstillelse til åbenlyst at vise deres ægte følelser. Men for dog at fastholde aktualiteten i operaen dukkede der med mellemrum bagsceneprojektioner op med referencer til den virkelige historie, lige fra Den Lange March til Lars Løkke og Donald Trump – selv om virkeligheden hurtigt løb operaen over ende: tre uger efter premieren var Lars Løkke allerede historie....

Igenem tre akter føres vi som publikum længere og længere ind i hovedpersonernes personlige universer, fra 1. akt, hvor vi møder statsmændene og hele det officielle ceremoniel; fra Air Force 1's spektakulære landing i Beijing – som kører som film i baggrunden – over Nixons møde med formand Mao til den efterfølgende banket med Zhou Enlai, sekunderet af en noget livstræt Henry Kissinger.

I 2. akt bevæger vi os fra det udvendige, officielle billede af statsmændenes møder til det personlige med kvinderne bag; Mrs. Nixon kommer ud blandt folk, hun er på fabrik, på en skole og i et landbrugskollektiv, hun taler med folk, hun røres af deres historier, og fremfor alt holder hun selv en tale, hvor det går op for hende, at hun ikke blot er mandens staffage, men selv har en vigtig stemme, som har en betydning for andre mennesker. Skællene falder afgørende fra hendes øjne, da hun i en smuk teater-i-teatret-scene, hvor Jiang Qings ballet, Det Røde Kvindekompagni (Hóngsè niángzǐ jūn 红色娘子军) bliver opført for de amerikanske gæster, ser sin egen udviklingshistorie fra undertrykt kvinde til selvstændigt individ. Mødet med Jiang Qing sætter yderligere hendes eget liv i perspektiv og mrs. Nixon går styrket og selvsikker ud af oplevelsen.

Mødet blev, som vi ved, en succes, og i den afsluttende akt møder vi de to par, i et erindringsøjeblik, hvor de hver især genkalder sig deres kærligheds første år, det er Dick og Pat og Zedong og Qing (eller hvad de nu har kaldt hinanden i olielampens skær i Yan'an!) vi møder, vi er nået helt ind til kernen af de fire mennesker, vi gennem de sidste timer har lært så godt at kende.

Meget symbolsk ender de alle fire inde i en kæmpestor kasse; en arkivkasse, som siden kan komme op på hylden til alle de andre arkivkasser og indgå i rækken af dokumenteret historie og senere tiders erindring.

Det er et formidabelt værk, Adams har begået med Nixon in China – på én gang klassisk i sin form som en heroisk barokopera med de obligatoriske balletindslag i midterakten, store korpartier, centrale arier til de ledende karakterer; heltetenoren Mao, heltebaritonen Nixon, Kissinger som en komisk buffo bas og de to kvinder, Jiang Qing og Pat Nixon som hhv. koloratursopran og lyrisk sopran, - og samtidig udtrykt i et meget moderne partitur med klar inspiration fra Philip Glass og ikke mindst med hilsen til amerikansk musical-tradition som Bernsteins West Side Story. En perlerække af sangere fortolkede partituret smukt under Alexander Vedernikovs friske ledelse, og balletscenen

i 2. akt fra Kvindernes Røde Deling fangede netop den særlige heroiske stilart, der kendetegner kulturrevolutionens modelværker som en blanding af klassisk russisk ballet og bevægelsesmønstre fra klassisk kinesisk opera.

Nixon vandt 49 ud af 50 stater og scorede dermed den klareste valgsejr i nyere amerikansk historie, og havde han nu ikke sat hele butikken over styr under sin valgkamp med Watergate, havde den arkivkasse, han siden blev lukket ind i, nok set væsentlig anderledes ud, end tilfældet er i dag.

Nixon in China

Opera af John Adams

Libretto: Alice Goodman

Urpremiere: 22. oktober 1987 på Houston Grand Opera

Danmarkspremiere: 12. maj 2019

Anmeldt ved opførelsen d. 6. juni 2019

Dirigent: Alexander Vedernikov

Isenesættelse: John Fulljames

Scenografi og kostumer: Dick Bird

Koreograf: John Ross

Medvirkende: Richard Nixon: Johan Reuter, Pat Nixon: Sarah Tynan, Henry Kissinger: Zachary Altman, Mao Zedong: Arnold Bezuyen, Zhou Enlai: Jeremy Carpenter, som sang partiet mens David Kempster, der havde mistet stemmen, agerede.

Spiller på Theatre Royal i Glasgow 18.-22. februar 2020 og Festival Theatre i Edinburgh 27.-29. februar 2020.

Det vides endnu ikke om den kommer tilbage til Operaen i København.

INDKALDELSE TIL GENERALFORSAMLING I DANSK-KINESISK FORENING

Dansk-Kinesisk Forenings bestyrelse indkalder til foreningens 22. generalforsamling med efterfølgende fællesspisning og visning af kinesisk film

Tirsdag den 4. februar 2020 kl. 18

I Forsamlingshuset, Onkel Dannys Plads 5, 1711 København V (gården bag Café Mandela)

- Dagsorden ifølge DKF's vedtægter:
- Valg af dirigent og referent
- Fremlæggelse og godkendelse af bestyrelsens beretning om foreningens virksomhed
- Fremlæggelse og godkendelse af årsregnskabet
- Behandling af indkomne forslag
- Arbejdsprogram og budget for 2020
- Fastsættelse af kontingent for 2020
- Valg af bestyrelse og suppleanter
- Valg af revisorer og suppleant uden for bestyrelsen
- Eventuelt

Middag kl. 19:30

Forslag, der ønskes behandlet, skal være bestyrelsen i hænde senest 31. december

På bestyrelsens vegne,

Kjeld A. Larsen, formand

Kuvertpris for den fælles middag er 150 kr.

Tilmelding til middagen sker til sekretariatet inden tirsdag den 28. januar 2020: sekretariatet@dansk-kinesisk.dk

Betaling: Merkur bank reg.nr. 8401 konto 1278623

Torsdag 16. januar 2020

FOREDRAG VED JURAPROFESSOR DITLEV TAMM

Sted: Kulturstaldene, Onkel Dannys Plads 1, 1711 København

Tid: kl. 19:30

Vel mødt!